

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ

Н А К А З

29.11.2011

м. Київ

№ 1377

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
15 грудня 2011 року
за № 1448/20186

Про внесення змін до наказу
Міністерства освіти і науки України
від 24.12.2003 № 847

На виконання Національного плану дій на 2011 рік щодо впровадження Програми економічних реформ на 2010–2014 роки «Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава», затвердженого Указом Президента України від 27.04.2011 № 504, та з метою підвищення вимог до ліцензування підготовки фахівців різних освітньо-кваліфікаційних рівнів у вищих навчальних закладах

НАКАЗУЮ:

1. Внести зміни до Ліцензійних умов надання освітніх послуг у сфері вищої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 24.12.2003 № 847, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 19.01.2004 за № 75/8674, виклавши їх у новій редакції, що додаються.

2. Директору департаменту наукової діяльності та ліцензування (Якименко О. В.) забезпечити подання цього наказу в установленому законодавством порядку на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.

3. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.
4. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

Тимчасово виконуючий
обов'язки Міністра

Є. М. Суліма

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства освіти і науки
України
24.12.2003 № 847

(у редакції наказу Міністерства освіти і
науки, молоді та спорту України
від 29.11.2011 № 1377)

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
15 грудня 2011 року
за № 1448/20186

Ліцензійні умови надання освітніх послуг у сфері вищої освіти

I. Загальні положення

1.1. Ці Ліцензійні умови розроблені відповідно до Законів України "Про освіту", "Про ліцензування певних видів господарської діяльності", "Про вищу освіту", постанови Кабінету Міністрів України від 08.08.2007 № 1019 "Про ліцензування діяльності з надання освітніх послуг".

1.2. Ці Ліцензійні умови визначають загальні вимоги та мінімальні нормативи забезпечення навчальних закладів науково-педагогічними та педагогічними кадрами, матеріально-технічною, навчально-методичною та інформаційною базою.

II. Нормативи та вимоги

2.1. Нормативи для підготовки фахівців з вищою освітою відповідних освітньо-кваліфікаційних рівнів (денна форма навчання):

Назва показника (нормативу)	Значення показника (нормативу) за освітньо-кваліфікаційними рівнями			
	Молодший спеціаліст	Бакалавр	Спеціаліст	Магістр

1	2	3	4	5
1. Загальні вимоги				
1.1. Концепція діяльності за заявленим напрямом (спеціальністю), погоджена з Радою міністрів Автономної Республіки Крим, обласною, Київською, Севастопольською міськими державними адміністраціями	+	+	+	+
1.2. Заявлений ліцензований обсяг (денна форма навчання/заочна форма навчання)				
2. Кадрове забезпечення підготовки фахівців заявленої спеціальності				
2.1. Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин соціально-гуманітарного циклу дисциплін навчального плану спеціальності (% від кількості годин)	–	75	85	95
у тому числі які працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи		50	50	50
2.2. Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин фундаментального циклу дисциплін навчального плану спеціальності (% від кількості годин) (за винятком військових навчальних дисциплін)	–	75	85	95
у тому числі які працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи		50	50	50

з них: докторів наук або професорів (при розрахунку частки докторів наук або професорів дозволяється прирівнювати двох кандидатів наук, доцентів, які мають стаж безперервної науково-педагогічної роботи в даному навчальному закладі не менше 10 років, а також є авторами (співавторами) підручників, навчальних посібників з грифом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України або монографій, до одного доктора наук або професора)		10	20, але не менше ніж 1 доктор наук або професор на 25 осіб ліцензованого обсягу	40, але не менше ніж 1 доктор наук або професор на 25 осіб ліцензованого обсягу
2.3. Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин фахових дисциплін навчального плану спеціальності (% від кількості годин)	–	75	85	95
у тому числі які працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи		50	50	50
з них: докторів наук або професорів (при розрахунку частки докторів наук або професорів дозволяється прирівнювати двох кандидатів наук, доцентів, які мають стаж безперервної науково-педагогічної роботи в даному навчальному закладі не менше 10 років, а також є авторами (співавторами) підручників, навчальних посібників з грифом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України або монографій, до одного доктора наук або професора)		10	20, але не менше ніж 1 доктор наук або професор на 25 осіб ліцензованого обсягу	40, але не менше ніж 1 доктор наук або професор на 25 осіб ліцензованого обсягу
2.4. Частка педагогічних працівників вищої категорії, які викладають лекційні години дисциплін навчального плану спеціальності та працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи (% від кількості годин для кожного циклу дисциплін навчального плану)	25	–	–	–

2.5. Наявність кафедри (циклової комісії) з фундаментальної підготовки	+	+	+	+
2.6. Наявність кафедри зі спеціальної (фахової) підготовки, яку очолює фахівець відповідної науково-педагогічної спеціальності:	-	+	+	+
доктор наук або професор				+
кандидат наук, доцент			+	
3. Матеріально-технічна база				
3.1. Забезпеченість лабораторіями, полігонами, обладнанням, устаткуванням, необхідними для виконання навчальних програм (у % від потреби)	100	100	100	100
3.2. Забезпеченість студентів гуртожитком (у % від потреби)	70	70	70	70
3.3. Кількість робочих комп'ютерних місць на 100 студентів (крім спеціальностей, які належать до галузей знань 0102 "Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини" і 0202 "Мистецтво", крім спеціальності "Дизайн")	6	12	12	12
3.4. Кількість робочих комп'ютерних місць на 100 студентів (для спеціальностей, які належать до галузей знань 0102 "Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини" і 0202 "Мистецтво", крім спеціальності "Дизайн")	3	6	6	6
3.5. Наявність пунктів харчування	+	+	+	+
3.6. Наявність спортивного залу	+	+	+	+
3.7. Наявність стадіону або спортивного майданчика	+	+	+	+
3.8. Наявність медичного пункту	+	+	+	+
4. Навчально-методичне забезпечення				
4.1. Наявність освітньо-кваліфікаційної характеристики фахівця (у тому числі варіативної компоненти)	+	+	+	+
4.2. Наявність освітньо-професійної програми підготовки фахівця (у тому числі варіативної компоненти)	+	+	+	+
4.3. Наявність навчального плану, затвердженого в установленому порядку	+	+	+	+

4.4. Наявність навчально-методичного забезпечення для кожної навчальної дисципліни навчального плану (% від потреби):				
4.4.1. Навчальних і робочих навчальних програм дисциплін	100	100	100	100
4.4.2. Планів семінарських, практичних занять, завдань для лабораторних робіт (% від потреби)	100	100	100	100
4.4.3. Методичних вказівок і тематик контрольних, курсових робіт (проектів)	100	100	100	100
4.5. Наявність пакетів контрольних завдань для перевірки знань з дисциплін соціально-гуманітарної, фундаментальної та фахової підготовки (% від потреби)	100	100	100	100
4.6. Забезпеченість програмами всіх видів практик (% від потреби)	100	100	100	100
4.7. Наявність методичних указівок щодо виконання дипломних робіт (проектів), державних екзаменів	+	+	+	+
4.8. Дидактичне забезпечення самостійної роботи студентів (у тому числі з використанням інформаційних технологій) (% від потреби)	100	100	100	100
4.9. Наявність критеріїв оцінювання знань і вмінь студентів	+	+	+	+
5. Інформаційне забезпечення				
5.1. Забезпеченість студентів підручниками, навчальними посібниками, наявними у власній бібліотеці (% від потреби)	100	100	100	100
5.2. Співвідношення посадкових місць у власних читальних залах до загальної чисельності студентів (% від потреби)	3	5	5	5
5.3. Забезпеченість читальних залів фаховими періодичними виданнями	3	4	4	8
5.4. Можливість доступу викладачів і студентів до Інтернету як джерела інформації:				
наявність обладнаних лабораторій	+	+	+	+
наявність каналів доступу	+	+	+	+

2.2. Вимоги для підготовки фахівців з вищою освітою відповідних освітньо-кваліфікаційних рівнів:

2.2.1. Кадрове, матеріально-технічне, навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчального закладу відповідно до встановлених цими Ліцензійними умовами нормативів на час ліцензування повинно бути достатнім на весь строк навчання за відповідним освітньо-кваліфікаційним рівнем.

2.2.2. Забезпечення навчальною літературою вважається 100% за наявності одного підручника (посібника) за списком літератури, рекомендованим робочою програмою дисципліни, на трьох студентів.

2.2.3. Наявні приміщення (навчальні, навчально-виробничі, побутові, спортивні тощо) повинні відповідати санітарним нормам і правилам, державним будівельним нормам України ДБН В2.2-3-97 "Будинки та споруди навчальних закладів", затвердженим наказом Деркоммістобудування України від 27.06.96 № 117.

2.2.4. Для вищих навчальних закладів II-IV рівнів акредитації кількість лекційних годин на одного викладача не може перевищувати 250 на рік при загальній кількості дисциплін не більше 5.

2.2.5. Відповідність науково-педагогічної спеціальності викладача визначається його спеціальністю за дипломом про освіту, науковою спеціальністю, науковим ступенем, ученим званням або проходженням науково-педагогічного стажування чи підвищення кваліфікації з відповідної дисципліни тривалістю не менше 6 місяців.

2.2.6. При розрахунку частки науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин дисциплін навчального плану за напрямками підготовки і спеціальностями галузей знань 0102 "Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини" і 0202 "Мистецтво", звання "народний артист", "народний художник", "заслужений тренер" прирівнюються до вченого звання професора, "заслужений артист", "заслужений художник" – до вченого звання доцента.

2.2.7. Кваліфікаційні вимоги до педагогічних, науково-педагогічних та керівних працівників визначаються Законами України та нормативно-правовими актами Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України, зареєстрованими в Міністерстві юстиції України.

2.2.8. За наявності в навчальному закладі заочної форми навчання матеріально-технічне забезпечення розраховується з коефіцієнтом 0,2

відносно нормативів для денної форми навчання. Методичне забезпечення повинно бути 100% з розрахунку один комплект методичних матеріалів з кожної дисципліни на одного студента.

2.2.9. За наявності в навчальному закладі відокремленого підрозділу, що надаватиме освітні послуги, для нього застосовуються нормативи для підготовки фахівців з вищою освітою відповідних освітньо-кваліфікаційних рівнів, визначені пунктом 2.1. цього розділу.

III. Інші вимоги

3.1. Додатковими вимогами до навчальних закладів, що здійснюють навчання іноземців, є:

наявність правової бази, що регламентує в'їзд іноземців в Україну з метою навчання, їх перебування в Україні та виїзд на батьківщину;

наявність системи набору на навчання іноземців (офіційні угоди з іноземними партнерами тощо);

наявність паспортно-візової служби для обслуговування іноземців (допускається обслуговування на підставі договорів);

наявність системи медичного обслуговування іноземців, страхування їх здоров'я;

наявність облаштованих гуртожитків для проживання іноземців та служби безпеки.

3.2. Для надання освітніх послуг з післядипломної освіти забезпечення повинно бути не меншим, ніж для підготовки за відповідним освітньо-кваліфікаційним рівнем, за винятком вимог до кадрового забезпечення при наданні освітніх послуг з розширення профілю (підвищення кваліфікації) та спеціалізації, де викладати можуть провідні фахівці галузі, а також працівники органів виконавчої влади.

3.3. Надання освітніх послуг з підготовки до вступу у вищі навчальні заклади здійснюється згідно з ліцензійними умовами надання освітніх послуг у сфері загальної середньої (позашкільної) освіти.

3.4. Навчальні заклади, що отримали ліцензію на надання освітніх послуг, зобов'язані:

забезпечувати дотримання вимог законів України та постанов Кабінету Міністрів України в галузі освіти, нормативно-правових актів Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України;

виконувати ці Ліцензійні умови;

провадити діяльність відповідно до заявлених під час ліцензування навчальних планів і освітніх програм, установлених обсягів прийому на навчання;

надавати особам, які вступають до навчального закладу (у тому числі шляхом реклами), достовірну інформацію про умови приймання, плату за навчання, зміст і форму документів, які видаються після його закінчення;

забезпечити подання електронних даних та відомостей про діяльність навчального закладу, його відокремленого підрозділу з питань, що визначені цими Ліцензійними умовами, до Єдиної державної електронної бази з питань освіти;

за умови затвердження нових галузевих стандартів вищої освіти перейти з навчального року, наступного за роком затвердження стандартів, на підготовку фахівців різних освітньо-кваліфікаційних рівнів за відповідними навчальними планами і програмами.

Директор департаменту
наукової діяльності та ліцензування

О.В. Якименко